

національностей, рас, кольору шкіри, статі, віку, інвалідності, мові і т. д. Потрібно зазначити, що толерантність розуміється в Декларації як активне відношення до релігійних, політичних або інших думок, національного або соціального походження, що формується на основі визнання універсальних прав і основних свобод людини.

В Україні нині поширені етнічна і релігійна фобії. Виховання толерантності в нашому суспільстві є сьогодні справою першорядної ваги. Духовні учбові заклади, яких з кожним днем стає все більше, можуть зіграти тут вирішальну роль. Відповідна учбова програма затвердить в соціальну практику норми толерантної поведінки, що визначають стійкість поведінки окремих осіб і соціальних груп в різних ситуаціях соціальної напруженості як основи громадянської згоди в демократичній державі.

Дотримання вищеназваних принципів в практичній діяльності державних органів, політичних партій, громадських і релігійних організацій, засобів масової інформації допомогло б уникнути різного роду конфліктів і неминуче ним супутніх виявів нетерпимості і екстремізму. Церква АСД засуджує всякого роду упередження і прояви негуманного ставлення до людей, вважаючи при цьому, що необхідно бути толерантними до переконань і звичаїв інших людей. Християни і всі люди доброї волі повинні визнавати право будь-якої людини думати або діяти інакше, чим вони. Діалог набагато краще, ніж протистояння. Люди повинні навчитися без взаємних образ приходити до згоди, без почуття ненависті або злоби обговорювати різні точки зору. Це означає не покірність або принизливе підкорення, а партнерство і повага рівних прав всіх людей. Толерантне ставлення до чужих переконань - краща профілактика проти всякого роду екстремізму.

І, нарешті, терпимість в її кращому значенні означає не тільки визнання за людьми права на власний світогляд, але також доброзичливість і порозуміння у ставленні до кожної людської особистості. Церква повсюди вносить свій посильний внесок у виховання духу толерантності, сприяючи тим самим зміцненню миру і стабільності в суспільстві. Адвентисти України активно беруть участь в різного роду акціях (конференціях, конгресах, симпозіумах, круглих столах), направлених на формування в свідомості суспільства толерантності, друкують відповідну літературу, покликану виховувати повагу до вибору віросповідання, закликають до міжконфесійної співпраці, миру і згоди.

*Роберт Насиров**

ИСЛАМ В УКРАИНЕ: ПУТИ ПРЕОДОЛЕНИЕ СТЕРЕОТИПОВ ПРОШЛОГО

Прошло более 10 лет со времени обретения Украиной независимости. В этот период перед мусульманами открылись возможности для возрождения и развития своего духовного наследия. В советский период права верующих попирались. Были разрушены или переданы под другие цели мечети и медресе. Сейчас стоит вопрос возвращения и строительства новых культовых сооружений.

Ныне, скорее всего из-за сохранившегося менталитета и бюрократического аппарата, возникают проблемы при выделении участков под мечети и кладбища. В некоторых регионах Украины отказываются регистрировать исламские общины, имеющие типовый устав, утвержденный непосредственно государственным Комитетом по делам религий. В этой связи для стабильности межконфессиональных отношений необходимо преодолеть сложившиеся стереотипы и найти взаимопонимание между религиозными объединениями и органами власти.

Многие вопросы решают организации в деятельности которых принимают участие представители разных конфессий. Это, например, Всеукраинский совет церквей и религиозных организаций.

* помічник муфтія Духовного Управління мусульман України.

Возникают сложности в деятельности религиозных общин из-за несовершенства закона «О свободе совести и религиозных организациях» и прежде всего в регистрации организаций занимающихся религиозной деятельностью. Как показывает международный опыт это не раз приводило к конфликтным ситуациям и не упорядоченности во взаимоотношениях между религиозными общинами и органами власти. В связи с этим в ряде стран были приняты постановления о том, что не может быть двух структур объединяющих религиозные организации одной конфессии. В Украине этот опыт пока еще не учтен. Так же слабым местом закона является возможность регистрации религиозной организации десятью физическими лицами достигшими совершеннолетия. Из-за этого религиозные организации могут возглавлять люди не имеющие религиозного образования. Такие случаи имели место в Украине.

Кроме того в законе не существует пункта по которому религиозной деятельностью имеют право заниматься только религиозные организации. Из-за этого в Украине появился ряд общественных организаций, которые наряду с другими видами деятельности занимаются религиозными вопросами и при этом из-за своего юридического статуса не находятся в ведении Комитета по делам религий. Опять же в подобных организациях очень часто люди не имеют образования полученного в религиозных учебных заведениях и распространяют свое понимание религии, которое во многом расходится с общепринятыми канонами и даже можно говорить о том, что под маской Ислама распространяются идеологии не имеющие ничего общего с этой религией. Это например сторонники ваххабизма и партий именуемых «Братья-мусульмане» и «Хизб ат-Тахрир». На Интернет-сервере последней заявляется, что это не религиозная организация, не образовательное учреждение и не благотворительное общество, а политическая партия целью которой является перекрой современной политической карты мира, который влечет за собой подрыв территориальной целостности государств и формирование так называемого великого Халифата основанного на идеологии «Хизб ат-Тахрир». В начале июня 2003 г. в Москве было арестовано около 100 сторонников этой партии. Тенденции к распространению влияния указанных организаций имеются и в Украине.

Распространению экстремистской идеологии способствуют многие факторы. До сих пор не определен перечень террористических и экстремистских организаций, представляющих угрозу для государственной безопасности. Хотя подобное уже сделано во многих странах мира, где предпринимаются конкретные меры по противодействию распространению экстремизма. И соответственно происходит отток представителей экстремистских течений в другие страны, где они ищут благодатную почву для внедрения своей идеологии. Этот процесс довольно сложно определить на начальном этапе и поэтому, когда обнаруживается распространение экстремизма бывает сложно предпринять какие-либо меры по противодействию.

Поэтому в современных условиях в Украине назрела острая необходимость усовершенствовать законодательную базу, которая бы дала возможность эффективно противодействовать распространению экстремистской идеологии. На законодательном уровне дать четкое определение экстремистским течениям, организациям и политическим партиям, которые используют для популяризации своей идеологии религиозные лозунги.

Отдельно следует отметить развитие исламского религиозного образования. Десять лет назад в Киеве был открыт Исламский университет, который готовит специалистов в области религиозных наук не только для Украины но и для других стран СНГ. Спустя несколько лет была открыта общеобразовательная школа с углубленным изучением исламской культуры и восточных языков. Однако до сих пор существует проблема признания диплома ВУЗа и предоставления льгот для студентов. Были открыты издательства религиозной литературы и прессы, что позволяет удовлетворить спрос на информацию об Исламе. Подобные издания пользуются большой популярностью как у мусульман так и у религиоведов, востоковедов и историков, так как позволяют получить сведения об убеждениях и жизни мусульман, что называется из первых рук.

Також необхідно затронуть преподавание религиоведческих курсов в школах и высших учебных заведениях. Сейчас идет разработка и издание новых учебников по этой дисциплине. Однако не до конца преодолен советский стереотип мышления из-за чего очень часто информация о религии подается с искажениями и мусульманам приписываются взгляды, которых они не разделяют. Так например, одной из распространенных ошибок является неправильное толкование смысла обрядов Хаджа (паломничества в Мекку). Во многих учебниках написано, что мусульмане посещают Мекку для поклонения черному камню, который находится в Каабе. Однако это не так, потому что мусульмане поклоняются только Единому Богу - Аллаху.

Для того, что бы дать людям правильные и объективные сведения об Исламе является целесообразным привлечение к проведению религиоведческих лекций студентов Исламского университета и исламских духовных лиц, организовывать посещение студентами светских учебных заведений мечетей и медресе для более близкого знакомства с жизнью мусульман Украины. Это может способствовать преодолению негативных стереотипов, которые сформировались в обществе относительно мусульман. Опыт подобного сотрудничества в Украине уже существует. Лекции в Духовном управлении мусульман Украины посещают студенты ряда киевских ВУЗов в том числе и Института философии.

Будем надеяться, что все вышперечисленное будет способствовать укреплению безопасности государства и стабильности в украинском обществе.

В.Сумовський

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ДУХОВНОГО ВЧЕННЯ ЄДИНОЇ ВІРИ В УКРАЇНІ ТА СУТЬ ЙОГО ОСНОВНОГО ПОЛОЖЕННЯ

Історія розвитку духовного руху Єдиної Віри почалася 18 серпня 1991 р. в м.Мінусінську, що на півдні Красноярського краю в Росії, вперше прозвучавшим Словом Віссаріона. Віровчення Єдиної Віри стало відомим в Україні в 1992 р., коли Учитель вперше приїхав сюди, несучи звістку про Останній Завіт. Віссаріон побував в містах Черкасах, Києві, Харкові, де проголосив проповідь “Передсповіщення”. Відбулися зустрічі також у Львові, Івано-Франківську та Чернівцях. В кожному місті знаходилися люди, які виявляли цікавість до незвичайної Людини і її пристрасного і натхненого Слова. Вдруге Віссаріон приїхав в Україну в 1994 р. уже з кількома учнями. Він зупинявся у Запоріжжі, Дніпропетровську, Харкові, Києві, Одесі. В містах, в яких побував Учитель, залишалися послідовники його вчення, їх число з року в рік зростає.

Нині в Україні є дві офіційно зареєстровані релігійні громади Єдиної Віри Церкви Останнього Завіту – в Києві і Харкові. Об’єднання послідовників Єдиної Віри діють в Запоріжжі, Одесі, Донецьку, Луцьку, Черкасах; є послідовники у Львові, Тернополі, Рівному, Івано-Франківську, Жовтих Водах, Кривому Розі та ін. містах України.

Людина, якій уже довелося бачити і чути Віссаріона, читати його бесіди, Звернення, що друкуються в томах Останнього Завіту (СПб., 1997-2002; видання постійно продовжується), знає, наскільки незвичайна ця особистість. Масштаб та велич її не зразу вкладається в свідомості, не вписується в межі звичного для сучасного укладу життя: Віссаріон відкриває себе людству як втілена Істина, живе Слово Бога. Недивно, що носій цього найвищого звання і найвідповідальнішої місії викликає в суспільстві оцінки полярні, відношення неоднозначне – від активного несприймання до щирого “благословення”.

Звичайно, до нового теоретичного і адекватного загального сприйняття Останнього Завіту ще далеко. Цьому перешкоджає існуючий дефіцит пізнання і інтелекту, а головне – поки що недостатня якість душі в кожного з нас. До цього вчення,